

INSPIRATIEBIJEENKOMST “WALEWYC TAALRIJK”

LEZEN EN LEESBEVORDERING

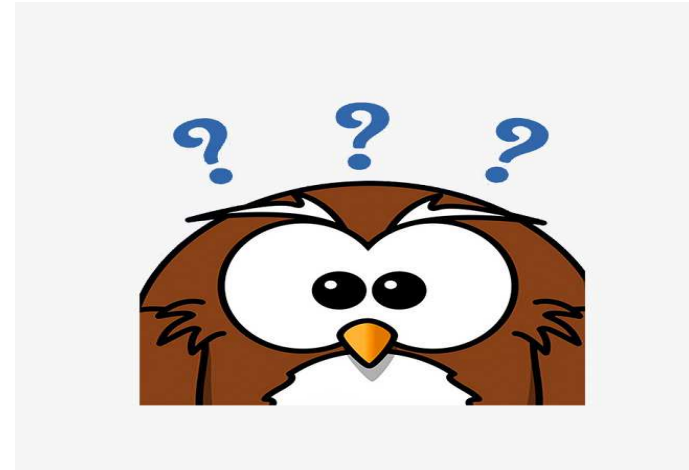
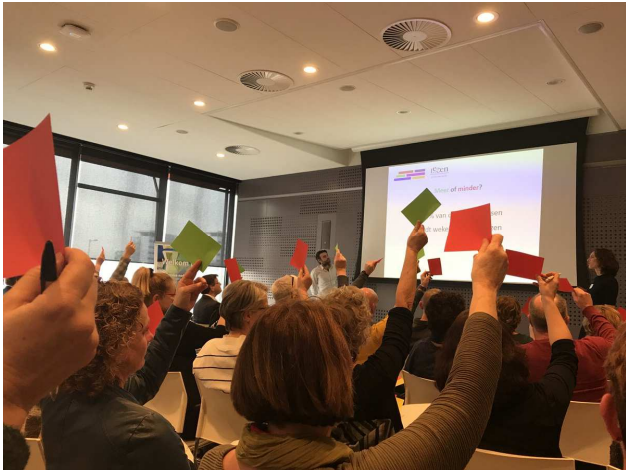
“Walewyc Taalrijk”

Sonja Muilwijk (docent Nederlands)

Karin Coenders (leescoördinator)

Geert Smeets (leesconsulent de Bibliotheek
Midden-Brabant)

De grote leesbevorderingsquiz

Stelling 1:

Minstens 90% van onze leerlingen die in klas 4 hun diploma behalen, beheerst het vereiste taalniveau.

WAAR

NIET WAAR

Stelling 1:

NIET WAAR

Een schrikbarend aantal kinderen en jongeren (tot 18 jaar) verlaat het onderwijs zonder het vereiste taalniveau te beheersen. Het gaat hierbij om ruim 10% van groep 8-leerlingen, **9 tot 19% van mavo leerlingen**, 36% van mbo2-leerlingen en 15% van mbo3.

Samengenomen loopt tenminste 1 op de 10 kinderen daarmee risico om als laaggeletterde volwassene de maatschappij en de arbeidsmarkt te betreden. Dat blijkt uit onderzoek dat ecbo in opdracht van Stichting Lezen & Schrijven heeft uitgevoerd.

Stelling 2:

De meest genoemde belemmering die docenten ervaren om het lezen te bevorderen is dat ze te weinig lestijd hebben om aandacht te besteden aan leesbevordering.

WAAR

NIET WAAR

Stelling 2:

NIET WAAR

De meest genoemde belemmering volgens docenten:

*64% van de docenten geeft aan dat leerlingen lezen **'suf'** vinden.*

Lezen heeft dus géén positief imago.

Stelling 3:
Stripboeken zijn heel geschikt om de
woordenschat bij leerlingen te vergroten.

WAAR

NIET WAAR

TABEL 1 | LAAGFREQUENTE WOORDEN PER 1.000

GESCHREVEN TEKSTEN

Abstracts van wetenschappelijke artikelen	128.0
Kranten	68.3
Populaire tijdschriften	65.7
Boeken voor volwassenen	52.7
Strips	53.5
Jeugdboeken	30.9
Prentenboeken	16.3

TELEVISIE

Populaire shows voor volwassenen	22.7
Populaire shows voor kinderen	20.2
Tekenfilms	30.8
Sesamstraat	2.0

GESPREKKEN MET VOLWASSENEN

Getuigenverklaringen	28.4
Hooggeschoolden tegen vrienden en echtgenoten	17.3

Bron: Cunningham & Stanovich (1998), *What Reading Does For The Mind*.

Hoe geven we samen
vorm aan lezen en
leesbevordering?

Walewyc/Bibliotheek

- Vak Nederlands
- Walewyc uur “ Vrij Lezen”

Het vak Nederlands

Klas 1

Klas 2

Klas 3 en 4 – Het leesdossier

Even proeven...

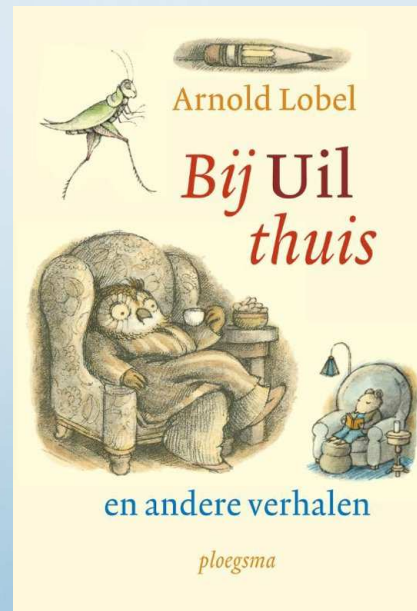
Leesautobiografie:

Peutertijd

Basisschooltijd

Middelbare schooltijd

Wat was het eerste boek dat indruk op je maakte?

Even proeven...

Mijn plek

Woorden leren door te lezen

Kinderen leren +/- 1000 nieuwe woorden per jaar als ze 15 minuten per dag vrij lezen

Werken met een methode:

- veel woordenaanbod al bekend (maar liefst 40%)
- kinderen onthouden de woorden niet (of slechts korte tijd)
- kinderen kennen slechts één betekenis van het woord (context)

Werken met boeken:

- onbekende woorden zijn toch begrijpelijk door de context
- regelmatig komt een woord vaker terug (herhaling)
- woorden komen voor in diverse combinaties (associatieve netwerk)
- woorden komen terug in verschillende situaties en contexten (groter woordbegrip)
- elk kind pikt zijn eigen onbekende woorden uit de tekst (voldoende aanbod voor iedereen)

Welke boeken? Keuzecriteria:

- Interessant voor de leerling
- Concrete inhoud
- Rijke woordenschat
- Natuurlijk en rijk taalgebruik (verbindingswoorden / langere zinnen)
- Uitleg van woorden in de tekst zelf
- Tekst expliciteert de eigen inhoud, kinderen hoeven niet veel inferenties te maken
- Beperkt aantal (schematische zwart-wit) plaatjes die niet afleiden maar juist begrip ondersteunen

Zorg voor afwisseling!

En je ontwikkelt taal in de breedste zin van het woord:

- technisch lezen
- begrijpend lezen
- woordenschat
- schrijfvaardigheid
- spelling

De leesconsulent in de klas:

- kennis van geschikte boeken
- iets doen aan het 'slechte' imago van boeken & schrijvers
- boekproeverijen in de les (bijv. boekenrestaurant)
- bibliotheekbezoeken (BiebEscape / Literatour)
- bibliotheekpassen introduceren
- afnemen van de leesmonitor
- klankbord voor docenten

Vrij Lezen in het Walewycuur

“Ze vinden het zowaar nog best interessant !!!”